

Funkcionalne specifikacije kao švicarski nožić

Nenad Marjanović, PMP
HP Enterprise Services
14.10.2009

Sažetak

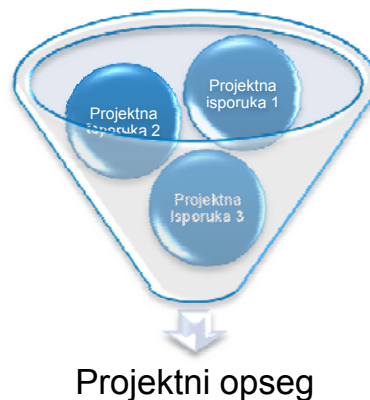
- Osnove funkcionalnih specifikacija
- Građa funkcionalnih specifikacija
- Funkcija funkcionalnih specifikacija
  - Za što ih sve koristimo?
- Korištenje funkcionalnih specifikacija
  - U definiranju opsega projekta
  - U promjeni opsega projekta
  - U oporavku projekta
- Savjeti iz prakse

Osnove funkcionalnih specifikacija

- Funkcionalne specifikacije definiraju FIZIČKI izgled projektne isporuke
- Skup rezultat funkcionalnih rješenja čini
  - Ukupno IT rješenje
  - Rezultat koji rješava projektni zadatak
  - Garanciju tražene kvalitete
- Funkcionalne specifikacije se definiraju na POČETKU projekta prije početka bilo kojega rada
- Sve funkcionalne specifikacije moraju biti pojedinačno autorizirane od strane naručitelja da bi postale pravovaljane.

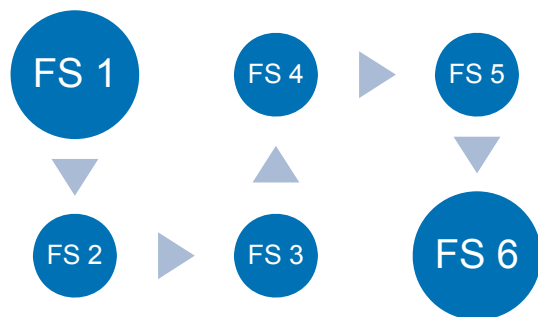
Projektna isporuka

- Rezultat rada na projektu
  - Postoji više vrsti isporuka na projektu
- Međusobni odnos projektni isporuka nam definira ukupni rezultat projekta i kvalitetu

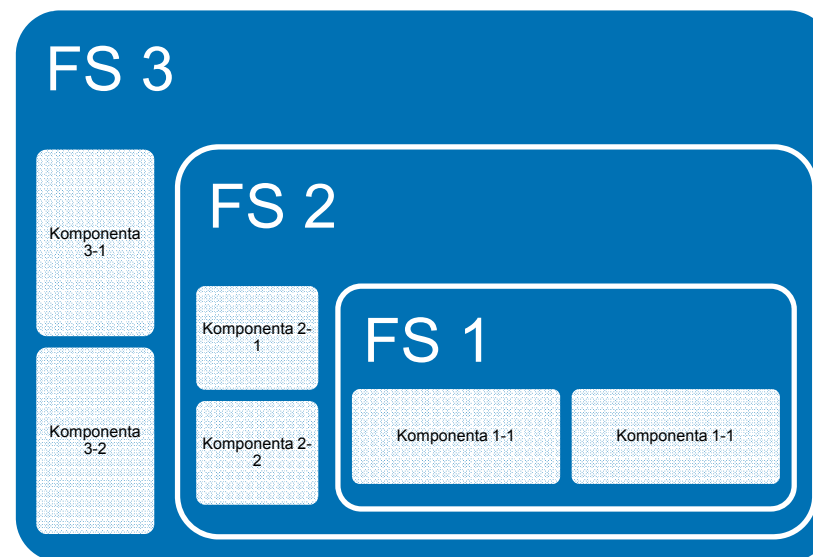

Funkcionalne specifikacije kao skup

- Odnos funkcionalnih specifikacija može počivati na logičkom odnosu – prethodnik/sljednik
- I na odnosu međusobne izgradnje

Logički odnos

Međusobna izgradnja

Što je naš cilj na projektu?

- Kako bi mogli pravilno planirati rad na projektu potrebno je na početku samog projekta definirati sve Funkcionalne specifikacije, jer je samo na taj način moguće definirati ciljeve.
- Sve specifikacije trebaju biti definirane u suradnji sa naručiteljem
- Standardna greška je da se Funkcionalne specifikacije pripremaju PRIJE projekta bilo sa strane naručitelja ili izvođača.
- Poslovni i tehnički zahtjevi nisu Funkcionalne specifikacije.

Građa funkcionalnih specifikacija

- Svaka funkcionalna specifikacija se sastoji od više dijelove/poglavlja
- Osnovni dijelovi funkcionalne specifikacije:
  - Naslov, numerička oznaka, veza prema tehničkom ili poslovnom zahtjevu
- “Funkcionalni” dijelovi Funkcionalnih specifikacija
  - Fizički izgled projektne isporuke (funkcije, izgleda ...)
  - Postupka testiranja funkcije
  - Metrika rezultata testiranja
  - Definicija željenog rezultat testiranja

Osnovni dijelovi Funkcionalne specifikacije

- Naslov
  - Obično se koristi ime funkcije koju predstavlja
- Numerička oznaka
  - Jedinствена oznaka FS-e potrebna radi praćenje izmjena pomoću Configuration management sustava na projektu
  - Koristi se i kao identifikator grupe (npr. FS 2-2 – specifikacija funkcije 2, komponenta broj 2)
- Veza prema tehničkom ili poslovnom zahtjevu
  - Kako bi bili u mogućnosti pratiti tijekom rješavanja zadanih problem tijekom samoga projekta
  - Kako bi mogli validirati isplativost projekta tijekom trajanja samoga projekta

“Funkcionalni” dijelovi Funkcionalne specifikacije

- Fizički izgled projektne isporuke (funkcije, izgleda) tj. rezultata
  - **Detaljan tehnički opis** funkcije
  - Kreativni opisi i književna dijela nisu dozvoljena
- Postupka testiranja funkcije
  - Detaljan opis testnog okruženja, metodologije testiranja i samoga testa koji će izvršiti nad funkcijom
- Metrika rezultata testiranja
  - Numerički prikaz rezultata testiranja (npr. 1-5 jedan najlošiji rezultat, a 5 maksimalni rezultat)
- Definicija željenog rezultat testiranja
  - Opis prolaznog kriterija pri testiranju
  - Željena kvaliteta i maksimalna kvaliteta nisu iste
  - Željena kvaliteta se definira pomoću analize “make or buy”, gdje financijske vrijednosti ulaze u budžet projekta
  - **“Put u pakao je popločen dobrim namjerama”**

Funkcija funkcionalnih specifikacija

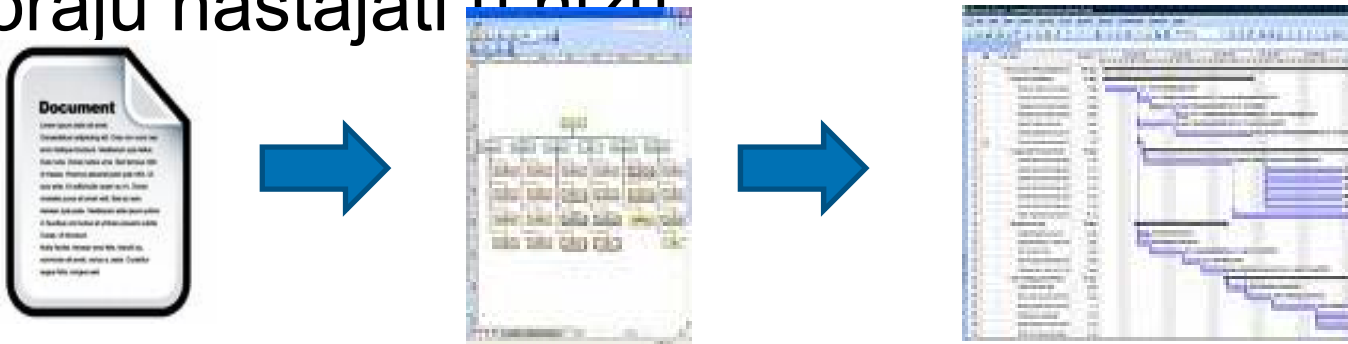
- Funkcionalne specifikacije koristimo
  - Kao alat definiranja projektnih rezultata
  - Kao metodu definiranja pravilnih očekivanja od projekta
  - Kao metodu praćenja isplativosti projekta
  - Kao metodu praćenje rada na projektu
  - Kao metodu procjena na projektu
    - U definiranju detaljnog projektnog plana
    - U analizi “What if” prilikom procjena izmjena opsega projekta
  - Kao metodu komuniciranje između projektnog tima – naručitelja - korisnika

Korištenje funkcionalnih specifikacija

Definiranje opsega projekta

- Uz svaku funkcionalnu specifikaciju možemo vezati potrebne aktivnosti kako bi je stvorili
- Uz takve aktivnosti možemo onda i lako vezati potrebno vrijeme i rad kako bi ih proveli
- Zbog međusobnih veza funkcionalnih specifikacija znamo koje funkcionalne specifikacije mogu nastati paralelno a koje moraju nastajati u nizu.

Korištenje funkcionalnih specifikacija

Promjena opsega projekta

- Svaka promjena opsega projekta utječe na preostali set aktivnih funkcionalnih specifikacija
  - Pomoću “what if” analize potrebno je procijeniti nasljednu posljedicu na druge funkcionalne specifikacije
- “ Ako proširimo Funkciju a koja je definirana sa FS1 a” kako to utječe na “FS2 koja se temelji na FS1” ili “potrošiti ćemo više vremena na FS1 što znači da sve ostale FS-ove moram pomaknuti unutar vremenskog tijeka projekta”

Korištenje funkcionalnih specifikacija

Oporavak projekta

- Zašto “oporavljamo” projekt?
  - Zato jer kasnimo
  - Zato jer nam funkcija ne funkcionira
  - Zato jer ne možemo napraviti primopredaju funkcionalnosti zbog ne slaganja sa naručiteljem
  - Zato jer ne znamo napraviti to što se traži od nas?
  - Ne razumijemo se?
  - Ne ispunjavamo korisnikova očekivanja?
  - Zato jer to što smo napravili nema smisla ni u poslovnom ni u tehničkom pogledu

Korištenje funkcionalnih specifikacija

Oporavak projekta

- Zato jer kasnimo
  - Provjerite da li je uz svaku funkcionalnu specifikaciju definiran u projektom planu set aktivnosti i njihovi atributi kao što su vrijeme (pomoću PERT tehnike napravite re-planiranje)
$$(O+4R+P)/6$$
- Zato jer nam funkcija ne funkcionira
  - Provjerite da li je tehnički opis funkcionalne specifikacije sukladan standardima potrebni za tu funkciju
- Zato jer ne možemo napraviti primopredaju funkcionalnosti zbog neslaganja sa naručiteljem
  - U funkcionalne specifikacije dodajte postupak testiranja sa metrikom, kao i definiciju željenog rezultata
  - Predajte novu funkcionalnu specifikaciju na odobravanje naručitelju

Korištenje funkcionalnih specifikacija

Oporavak projekta

- Zato jer ne znamo napraviti to što se traži od nas?
  - Uskladite tehničke i/ili poslovne zahtjeve za tehničkim opisom funkcije (rezultatom)
  - Predajte FS na odobravanje naručitelju
- Ne razumijemo se?
  - Prezentirajte svaku Funkcionalnu specifikaciju naručitelju

Korištenje funkcionalnih specifikacija

Oporavak projekta

- Ne ispunjavamo korisnikova očekivanja?
  - Prezentirajte svaku Funkcionalnu specifikaciju naručitelju
  - Uskladite tehničke i/ili poslovne zahtjeve za tehničkim opisom funkcije (rezultatom)
  - Predajte FS na odobravanje naručitelju
- Zato jer to što smo napravili nema smisla ni u poslovnom ni u tehničkom pogledu
  - Uskladite tehničke i/ili poslovne zahtjeve za tehničkim opisom funkcije (rezultatom)

Kako znati da imate dobru Funkcionalnu specifikaciju

- Opisana funkcija “jasno i glasno” zadovoljava poslovni i/ili tehnički zahtjev
- Metoda testiranja je detaljno opisana
- Metrika rezultata testiranja je jasna naručitelju
- Naručitelj ili korisnik jasno mogu protumačiti o čemu ta Funkcionalna specifikacija govori
- Postoji metoda praćenja izmjena nad samom specifikacijom

Savjeti iz prakse

- Samo naziv projektne isporuke nije dovoljan da opiše projektnu isporuku
- Kada opisujete metodu testiranja i željeni rezultat testiranja potrudite se da i sami provjerite funkciju prije primopredaje
- Poštujte FS i FS će poštovati vas
  - Ne stvarajte ono što nije definirano FS-om
  - Ne glumite “Djeda Mraza”
- Pazite prilikom grupiranja FS-ova
  - Pazite na njihov odnos
  - Pazite na distribuciju potrebnog rada

Zaključno

- Iako su funkcionalne specifikacije osnovni alat na projektu često se ne koriste u dovoljnoj mjeri ili na pravi način.
- Često se smatra se da guše “kreativnost” projektnog tima ili da onemogućavaju maksimalnu kvalitetu projektnih isporuka, prava istina je da nismo umjetnici i da svaka kvaliteta ima cijenu.
- Prilikom kompletnih rješenja (SW/Infrastruktura) često se zaboravlja jedan set funkcionalnih specifikacija.

Pitanja?

Technology for better business outcomes

